5 Bani în România. - 10 Bani în străinătate

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— | 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 35
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Anunciuri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Redacţia şi Administraţia: 11, str Brezoianu, 11 — Bucureşti —

Anul XXXI.-No. 170.-Duminecă 23 Iunie 1913

ULTIMATUL TRIMIS DE ROMANIA BULGARIEI

Comandanţii armatei române

D. contra-amiral Sebastian Eustaţiu

D. general de divizie C. Coandă
D. general de divizie Culcer

D. general de divizie Crăiniceanu

ULTIMATUL TRIMIS BULGARIEI

oxo

Noaptea trecută, în urma hotărârei consiliului de miniştri-guvernul nostru a trimes guvernului bulgar un ultimatum cu următoarele două cereri:

1) Să ne cedeze linia Turtucaia-Balcic, necesară pentru asigurarea graniţei noastre sudice.

2) Să-şi retragă trupele dincoace de râul Vardar, spre a se evita conflictul dintre aliaţi.

In sânul Consiliului au fost unii miniştri cari aŭ propus o a treia cerere: - autonomia Macedoniei.

In urma discuţiilor, s'a hotărât a se face numai cele două cereri de mai sus.

Răspunsul Bulgariei se aştepta astă-noapte.

De carece se prevede în cercurile conducătoare că răspunsul Bulgariei va fi negativ, operaţiunile de mobilizare sunt conduse cu cea mai mare activitate, spre a putea impune cu armele cererile noastre.

Dictatura militară la Sofia

Paris, 20. — **Din Sofia soseşte ştirea că ministrul Daneff a demisionat.**

Ar fi vorba de formarea unui guvern militar.

Amănunte lipsesc.

*

Paris, 20. — ŞTIRI SOSITE PE CALE INDIRECTA DIN SOFIA ANUNŢA CA S'A PROCLAMAT DICTATURA MILITARA.

*

Sofia, 20. — *Regele a făcut azi o plimbare cu automobilul prin oraş. El părea foarte îngrijorat.*

Populaţia i-a făcut ovaţiuni de simpatie.

oxo

Românii macedoneni
se înscriu ca voluntari în armata română

Românii macedoneni, întrunindu-se în localul societăţei de cultură macedo-română, în unanimitate şi cu aclamaţiuni entuziaste aŭ hotărât înscrierea ca voluntari în armata română.

In acest scop s'a şi ales o comisiune spre a aviza şi a accelera formalităţile legale pentru ca hotărârea să devie fapt îndeplinit.

Toţi românii-macedoneni cari doresc să-şi dea tributul de sânge în războiul pentru patrie, sunt rugaţi să-şi dea adesiunile lor la sediul societăţei de cultură Macedo-Română, calea Rahovei No. 29.

Acţiunea militară a României

DECLARAŢIILE UNUI INALT PERSONAJ MILITAR AUSTRIAC

Viena, 20. — **Un înalt personaj militar a declarat unui colaborator al ziarului „Neue Freie Presse" următoarele:**

Armata română are nevoe, pentru marşul său la graniţa bulgară, inclusiv 14 zile. Având însă în vedere că armatele beligerante sunt în plină ofensivă şi stau faţă în faţă aproape unele de altele, România va sosi pe câmpul de operaţiunî abia după deciderea soarteî războiului, aşa că nu va mai influenţa asupra rezultatului.

Cred că, dacă i s'ar acorda teritoriul pretins, România ar renunţa la orice pas. Dacă însă m'aş înşela şi România ar căuta să intre în foc în interesul alteî ţări, urmările acestui procedeŭ nu se pot prevedea.

Nimeni nu poate rămâne nepăsător faţă de evenimentele de mâine.

Este de regretat că România este pe cale a deveni o unealtă a Rusieî şi Franţeî, şi în cazul acesta Austro-Ungaria este îndreptăţită şi are motive a crede că se plănueşte o jignire a intereselor tripleî aliante.

oxo

Românii de peste munţi

ZVONUL DESPRE UN PACT INTRE ROMANI ŞI UNGURI

Budapesta, 20. — Ziarul „Keleti Ertesito" publică declaraţiile unuî fruntaş român în legătură cu zvonurile răspândite referitor la un pretins pact încheiat între partidul naţionalităţilor şi guvernul Tisza. Fruntaşul a declarat următoarele:

In timpul din urmă nu am tratat de loc cu guvernul, căci nu aveam încredere în el, cu atât mai mult că promisiunile ministrului preşedinte şi ale ministrului justiţieî în chestia martirilor din Satmar nu aŭ fost respectate.

Legea prevede că cineva poate fi reţinut în arest de cercetare 30 zile după care trebue să se declare arestul preventiv. Cu toate acestea părinţele Mureşianu şi credincioşii luî Iancezesc de mai bine de treî luni în temniţă şi cu toate că chiar Primatele Ungarieî a afirmat că preotul întemniţat nu este vinovat, nimic nu s'a făcut pentru eliberarea luî.

Sperăm că noul episcop va înţelege că numaî restabilind ordinea va putea păstori cu succes, şi în consecinţă va propune guvernului casarea procesului, de altfel neîntemeiat.

oxo

MOBILIZAREA
armatei Austro-Ungare

Toţi supuşii austriacî din Bucureşti aŭ primit ordine ca până în 24 de ore să se prezinte la regimentele respective.

Persoanele sosite din Austria anunţă că aŭ remarcat în diverse localităţi mari mişcări de trupe.

Căutând să obţinem amănunte precise de la corespondentul nostru din Budapesta, pe cale telefonică, ni s'a comunicat că: IN ACEASTA PRIVINŢA NU IMI POATE DA INFORMAŢIUNI.

NE MIŞCAM

Toate aŭ o margine pe lumea asta, chiar şi răbdarea Românului.

Cât de mult a fost pusă la încercare răbdarea noastră, o ştim nu numaî noi — până în unghiurile cele mai retrase ale ţăreî, până la păturile cele mai de jos — o ştie toată lumea, peste mări şi ţări.

Evenimente de o nemăsurată însemnătate, având să înrâurească viaţa nu numaî a noastră ci şi a Europeî întregî pentru vreme îndelungată, se desfăşură de nouă luni de zile la porţile noastre.

Cele mai vitale interese şi de astăzi şi de mâine ale României, trecutul nostru întreg aşa de plin de suferinţe şi de jertfe, munca noastră încordată pentru progres şi civilizaţiune, tot şi toate aŭ fost puse în joc de evenimentele ultimelor nouă luni.

In faţa vârtejului acestuia, România şi-a spus din vreme cuvântul, arătând cari îi sunt interesele şi ce chezăşii cere pentru bunul mers al lucrurilor.

N'am pus înainte nici un interes egoist nelegitim, nu am pretins nimic nedrept.

Desfăşurarea evenimentelor a fost însă aşa, încât nicî până azi nu am ajuns la vre-un capăt, cu toată moderaţiunea noastră.

Şi doară Regatul Românieî nu e un Stat becisnic, care la nevoie să nu fie în stare a-şi apăra cu puterea drepturile şi interesele.

Opinia noastră publică a fost pusă la grea încercare în tot timpul acesta—lucrul se ştie.

Dar toate aŭ o margine.

Faţă cu cele ce se petrec peste Dunăre, veneratul nostru Suveran şi guvernul aŭ socotit că răbdarea a ajuns la margini şi că trebuie să ne mişcăm.

Aseară la orele 5 şi 45 minute, M. S. Regele a semnat şi miniştriî aŭ contrasemnat decretul de mobilizare a armateî.

Entuziasmul pe care l-a arătat poporul Capitaleî şi care s'a deslănţuit în toată ţara la primirea acesteî veştî, a fost în măsura prea greleî încercărî la care e supusă de nouă luni de zile răbdarea noastră.

E un moment istoric.

Armata şi întreg poporul român, dela Vlădică până la Opinca, sunt în jurul Tronuluî.

Să se gândească bine ceî ce se pun de-a curmezişul drumuluî nostru!

CETAŢENII CAPITALEI
CER RAZBOIU
Grandioasa manifestaţie de Joui

In aşteptarea decretuluî de mobilizare. — Aspectul Capitaleî.—Manifestaţia din faţa palatuluî.—Primul ministru, înconjurat de popor, ceteşte decretul de mobilizare.—Manifestul prefecturei Capitaleî.

Bucureştiî aŭ dat Joî dovada celeî mai nobile însufleţirî şi celuî mai vibrant entuziasm pentru războiŭ. Pretutindeni nu se discuta de cât chestiunea mobilizăreî şi, natural, în asemenea împrejurări, orice svon pornit din avânturî războinice, era admis şi comentat ca foarte multă vioiciune. Aŭ fost scene duioase prin familiî între ceî cari eraŭ chemaţi s'aducă prinosul lor de jertfă pe altarul patrieî şi între ceî cari rămân să privească mai departe desfăşurarea evenimentelor şi să îmbărbăteze la luptă eroică pe ceî plecaţi. Prin cafenele şi berăriî, pe calea Victorieî ca şi pe străzile mărginaşe ale oraşuluî, pretutindeni se vorbeşte cu multă aprindere numaî şi numaî despre războiŭ.

Registrele deschise la Capsa pentru înscrierile de voluntarî aŭ fost, în scurt timp, acoperite de numeroase semnăturî şi un adevărat pelerinaj făceaŭ tinerii sub vârsta armelor şi ceî trecuţi de această vârstă cum şi scutiţii de serviciul militar ca să semneze în acele registre adeziunea lor.

Se aştepta decretul de mobilizare. Ziarele eraŭ smulse din mâinile vânzătorilor. Grupuriî grupuriî, bucureştenii comentaŭ împrejurările.

MANIFESTAŢIA DIN FAŢA PALATULUI

— Impozantul cortegiu de pe calea Victorieî —

După cum se anunţase de dimineaţă, poporul şi-a dat întâlnire, pentru ceasurile 6 jum. seara, la statuia eroiuluî dela Călugăreni. Intâlnirea s'a făcut însă încă dela orele 5 d. a. pentru că mulţimea aprinsă şi nerăbdătoare curgea în valuriî spre statuie, aşa că repede s'a format un grandios cortegiu, cu drapele şi muzică în frunte, pornind pe calea Victorieî spre Palatul Regal.

Şuvoiul mulţimeî începea la Teatrul Naţional şi el încă nu dispăruse din faţa statueî luî Mihaî Viteazul, atât de mare era armata de entuziaşti care manifesta pentru mobilizare şi războiŭ.

Cele câteva miî de oameni, bărbaţi, femeî şi copiî, cari intonaŭ cu muzica împreună, imnul „Deşteaptă-te Române" purta maî multe placarde cu inscripţiî ca: *„Jos Austria înşelătoare", Jos Bulgaria, Ne-am sătura de Austro-Ungaria, Sus România mare, Trăiască Serbia, Să ajutăm pe fraţiî macedoneni, Vrem mobilizare, Vrem războiŭ, Vrem România Mare a luî Mihaî Viteazul etc.*

Mulţimea cânta *„La Arme"* şi alte imnuriî patriotice spărgând văzduhul cu însufleţirea eî. In urale şi aclamaţiuniî, poporul s'a oprit în faţa Palatuluî— şi în fruntea luî am observat pe d-niî colonel Lambru, C. Banu şi alţiî fruntaşi politicî dela noi.

Aŭ vorbit d-niî colonel Lambru şi advocat Teodoru stăruind asupra nevoeî unei acţiuni militare şi îmbărbătând mulţimea cu discursuriî înflăcărate.

Uralele mulţimeî entuziaste nu maî aveaŭ sfârşit. Circulaţia tramvaelor, trăsurilor şi automobilelor devenise, la un moment dat, imposibilă.

— *„Nu plecăm de aicî până când nu se va isca'i decretul"*— strigaŭ maî multe vocî din popor.

*

D. prim-ministru Titu Maiorescu, plecând dela ministerul de interne la orele 6 d. a., s'a dus cu automobilul la Palatul Regal de unde a ieşit peste câteva minute.

Mulţimea, care staţiona în faţa Palatuluî, a înconjurat imediat automobilul făcând **ovaţii primuluî ministru care a declarat mulţimeî că decretul de mobilizare a fost semnat.**

Trecând în urmă, AA. LL. RR. Principese Maria şi Elisabeta, în automobilul princiar, poporul a isbucnit în urale şi entuziaste aclamaţiuni la adresa Coroaneî şi braveî noastre armate.

AA. LL. RR. aŭ salutat zâmbind mulţimea care şi-a urmat drumul maî departe spre locuinţele d-lor N. Filipescu şi I. I. Brătianu cum şi la legaţiunea sârbă unde aŭ făcut călduroase manifestaţiuni de simpatie şi de războinic entuziasm.

MNIFESTAŢIA DE LA MINISTRUL RAZBOIULUI

Se înserase deabinelea când manifestanţiî cari, de maî multe oriî, în cântece şi urale, aŭ străbătut Calea Victorieî între Capşa şi Palat, s'aŭ îndreptat spre locuinţa d-luî general Hârjeu, ministrul războiuluî, spre a-i face o caldă manifestaţie de simpatie. Ideea a pornit aşa, dintr'odată, din spontaneitatea obicinuită a mulţimeî pe care o agită un curent de o potrivă de puternic. Manifestanţiî aŭ aclamat pe d. general Hârjeu şi armata română şi apoî s'aŭ înapoiat cu acelaşî alaî şi cu acelaşî entusiasm caracteristic mulţimeî.

Elanul războinic dă mulţimeî spontaneităţi de spirit uneori surprinzătoare. Astfel, pe când trecea automobilul princiar cu Domniţa moştenitoare a ţăreî, un glas din mulţime a izbucnit:

— *„Trăiască mama împăratului Mircea II!"*.

L. Iliescu

*

Ca ultim amănunt, putem spune că, în toate localurile de petrecere, orchestrele aŭ cântat marşuri şi imnuri naţionale.

In unele cafenele s'a cântat imnul regal, pe care publicul l'a ascultat în picioare şi cu capetele descoperite, isbucnind în urale şi în aclamaţiuni frenetice. Capitala a fost, până în târzîile ore de noapte, un delir de entuziasm şi de patriotism. Tramvaele, împodobite cu flamuri naţionale, aŭ circulat până după orele 2 noaptea.

Toate edificiile bucureştene eraŭ împodobite cu tricolorul nostru naţional.

Bucureşteniî aŭ înscris astfel un capitol de nobilă însufleţire în cartea istorică a neamuluî nostru, pregătind astfel sufletele care vor înscrie paginî de glorie în istoria izbânzilor noastre de totdeauna. Cu sufletul de icrî ai poporuluî nostru, putem fi siguri că vom statornici într'o vreme înfăptuirea întreagă a idealuluî nostru naţional.

CHEMAREA SUB ARME
a contingentelor

Eri, prefectura poliţieî Capitaleî a afişat următoarea înştiinţare referitoare la mobilizarea contingentelor:

Se vor chema sub arme, toţi oamenii din contingentele de completare şi rezervă, dela 911-901 ***inclusiv***, iară din contigentele ***900-1895 inclusiv*** numaî aceî, cari aŭ ordine individuale de chemare saŭ anume întrebuinţare la mobilizare.

PENTRU MARINA

Se vor chema contingentele de completare şi rezervă *909--1897 inclusiv*.

Operaţiunile si transporturile de mobilizare încep la noapte orele 12.

MOBILIZAREA

oxo

Profesorul Nicolae Iorga a comunicat ministeruluî de războiŭ că renunţa la situaţia sa de scutit, ca unic fiu la mamă văduvă şi cere ministeruluî să-l întrebuinţeze după cum va crede de cuviinţă.

*

Casa centrală a meseriilor a hotărât ca în caz de concentrare a contabililor de corporaţii, aceştia să fie înlocuiţi de preşedinţi şi dacă şi aceştia vor fi chemaţi sub drapel, afacerile corporaţieî respective să fie conduse de vicepreşedintele saŭ de un membru al comitetuluî.

*

La direcţia generală a C. F. R. şi la direcţia poştelor aŭ fost detaşaţi câte un ofiţer superior de Stat major.

*

Faţă de împrejurarea că spioniî bulgarî mişună în ţară şi în deosebi în Oltenia, consiliul de miniştri a căzut de acord asupra necesităţeî proclamăreî stăreî de asediu.

*

Consiliul de miniştri a hotărât ca, în ce priveşte pe dispensaţi să nu se acorde nicî o scutire nicî chiar magistraţilor.

*

Registrul deschis la Capşa pentru înscrierea ca voluntarî a celor scutiţi de armată s'a acoperite de sute de semnături.

*

Eri noapte în toate principalele gări din ţară s'a desfăşurat o mare activitate pentru concentrarea materialuluî de războiu.

Vor fi scutite de rechiziţiuni pentru cuartiruirea trupelor: stabilimentele religioase, spitalele şi ospiciile, proprietăţile statuluî şi judeţuluî, întrebuinţate deja în interesul funcţionăriî unuî serviciŭ public, clădirile aparţinând căilor ferate şi care servesc la exploatare, internatele de femeî şi fete.

*

Numeroase doamne din Capitală s'aŭ adresat ministeruluî de războiŭ cerând să fie înscrise în rândurile surorilor de caritate spre a merge pe câmpul de războiŭ.

*

D-niî Şebeko, ministrul Rusieî şi Kalincoff, ministrul Bulgarieî, au fost primiţî Joi în audienţă de M. S. Regele.

*

Faţă de gravitatea evenimentelor, M. S. Regina îşî va scurta şederea în Constanţa spre a se întoarce în Capitală.

*

Primăria Capitaleî a suspendat plăţile.

Ministerul de finanţe n'a maî plătit eri decât creditele ministeruluî de războiŭ; plăţile celelalte sunt pentru un moment lăsate la o parte.

*

Contrar celor afirmate, gările nu sunt ocupate milităreşte de oarece întreg personalul căilor ferate şi al postelor a mobilizat de la sine.

Gorniştiî aŭ sunat chemarea

— Aspectul Capitalei pe ziua de eri. - Plecarea oltenilor cu coşuri. - Voci din public. - Manifestaţia socialiştilor. - Rechiziţiile aŭ început. - Brigada automobilă. -

Populaţia Capitaleî era eri tot atât de însufleţită ca şi Joi. O vie mişcare se simte pe toate străzile. Circulă mulţi ofiţeri în automobile primind şi împărţind anumite ordine privitoare la mişcările de trupe.

Gorniştiî au pornit pe străzile oraşuluî de la orele 9 d'm., câte doî într'un automobil şi, în unele locuri, câte 12 sub comanda unuî sergent care cetea ordinul de chemare după ce gorniştiî sunau alarma şi adunarea.

Aspectul străzilor mărginaşe e neobicinuit. Femeî, bărbaţi şi copiî, bătrâni şi bătrâne, toată lumea se adunaŭ în stradă şi făceau cerc în jurul gorniştilor cari porneau apoî maî departe la împlinirea datorieî lor.

Lucrătoriî au cerut voe să rămână eri acasă spre a-şi vizita rudele şi neamurile şi spre a se pregăti de plecare. Unii fabricanţi au luat laudabila măsură, care ar trebui generalizată, de a achita salariile lucrătorilor cari pornesc în războiu, salariile pe o lună înainte iar alţiî aŭ promis familiilor celor cari se duc tot sprijinul lor. Oltenii aŭ părăsit coşurile cu zarzavaturi şi fructe şi aŭ răspuns de îndată la chemarea gorniştilor, uniî renunţând chiar la datoriile rămase pe la clienţii lor.

Rechiziţiile militare aŭ început pe toată linia. S'aŭ luat caiî birjarilor şi câte două automobile de fiecare garaj, prevăzute cu toată înzestrarea lor dublă.

La brigada de automobilişti voluntarî se înscriŭ foarte mulţi automobilişti şi şoferi.

Autorităţile militare şi civile lucrează cu multă vioiciune, pentru orânduirea tuturor treburilor în legătură cu mobilizarea.

Pe la ministere şi autorităţi e o însufleţire de nedescris.

Mulţi scutiţi şi oameni trecuţi de vârsta armelor se înscriŭ ca voluntarî şi e vorba să se formeze chiar un corp de voluntarî. Ofiţeriî de rezervă aŭ şi plecat mulţi pe la corpurile de trupă unde sunt ozânduiţi.

L. Iliescu.

Dela Bursa Capitaleî

Cu toate că mobilizarea armateî a fost oficial anunţată, cursurile s'aŭ menţinut, eri, urcate.

S'aŭ făcut următoarele închieri:

Banca agricolă: 512 (casa 505);
Banca Marmorosch Blank: 869;
Banca generală română: 2075 (casa 2060);
Banca de credit român: 925;
Banca românească — la purtător — 700;
Societatea „Dacia Română": 1580. (casa 1580);
Bonurile caseî rurale: 99.

*

Bursa nu va maî face operaţiuni până Luni.

oxo

Manifestaţia
dela legaţiunea italiană

Foarte multă lume comenta eri cu însufleţire un apel afişat la vitrina cofetăriei Capşa, apelul prin care poporul e chemat să facă o manifestaţie de simpatie la legaţiunea italiană astăzi, la orele 6 d. a.

Iată cuprinsul acestuî apel:

Fraţi Români,

In aceste înălţătoare momente de încercare, prin care trece poporul român, în ajunul evenimentelor care vor închega „ROMANIA-MARE" de mâine, pe când Austriacii, perfiziî noştri aliaţi de până acum, ameninţă ITALIA, sora noastră, apărătoarea noastră din toate vremurile şi în toate împrejurările declara prin reprezentanţii ei oficiali că nu va permite nimănuî să se atingă de noi, fraţiî lor, ŞI CA TRATATELE ŞI COMBINAŢIUNILE DIPLOMATICE VOR CADEA IN FAŢA INTERESELOR DE RASA ŞI DREPTATE!

La sentimentele de neţărmurită dragoste ce ni se arată din partea fraţilor noştri italieni, e de datoria noastră a tuturor să aducem prinosul nostru de recunoştinţă Italieî.

LA ORELE 6 d. a. SE V. FORMA UN CORTEGIU CARE VA PORNI DIN PIAŢA SARIN, DAR.

Comitetul.

oxo

Rechemarea funcţionarilor din concediŭ

Prin telegrame urgente trimise din Bucureşti, s'aŭ revocat toate concediile acordate militarilor precum şi funcţionarilor de autorităţile civile.